



Foto: Mærete Lien

Landskapet

Landskapet har vi ikke arvet, men vi låner det fra de som kommer etter oss. Menneskene før i tiden var forsiktige med å sette spor. Mange av disse sporene er nesten usynlige, så diskret at vi ikke kan se dem.

Vardene som vi ser på mange høydedrag var viktige for å vise vei og varsle fare. Vi ønsker ikke varder på alle fjelltopper, faktisk kan du ødelegge fredete kulturminner når du flytter på steiner.

Ikke gjør det til en vane å legge på en stein når du går på tur. - For hva om 1000 andre gjør det samme? Da kommer dette fort ut av kontroll. Om du lager en bålring eller legger steiner på teltduken - husk å legge dem på plass igjen.



Foto: AdobeStock

Hjelp oss å stoppe ”villvardingene”!



Foto: Arild Pæresen

Fjellheimen

Hva er vel bedre enn en tur i fjellet? Frisk luft, klart vann og vakker utsikt. Her henter vi ny energi og skaper gode minner. - Men har du tenkt på at fjellheimen er viktige leveområder for både folk, dyr og planter?

Fjellheimen vår ligger sentralt i det sørsamiske området. Her flytter reinen og samene rundt i landskapet etterhvert som årstidene skifter, slik de har gjort i uminnelige tider.

I fjellområdene våre er du på besøk i reinens landskap. Reinen trenger fred og ro for å beite. Om sommeren blir reinen plaget av insekter, og den søker seg da til høyden og for å avkjøle seg og begrense insektplagen.

Da er det viktig at vi holder oss unna snøfonner og sparer fjelltopper til reinen.



Foto: Roger Aasbakk



Foto: AdobeStock



Foto: Ase Sofie Winther

Vis respekt for de som lever i fjellet

Det er trivelig å ha med en firbeint turkompis, men vis hensyn til andre turgåere, dyr og fugler.

Husk båndtvangen som gjelder fra 1. april til 10. oktober i Tydal kommune. Sjekk hvilke regler som gjelder i den kommunen du befinner deg.

Vis hensyn ved fotografering av ville dyr, gå ikke på akkord med dyrenes ve og vel i jakten på et blinkskudd. Det finnes nok fine nærbilder av den truede fjellreven. Vis respekt og hold deg på minst 300 meters avstand fra fjellrevens hi og fórstasjoner.

Det er alltid det sporløse som setter de djupeste spor

- Hans Børli -

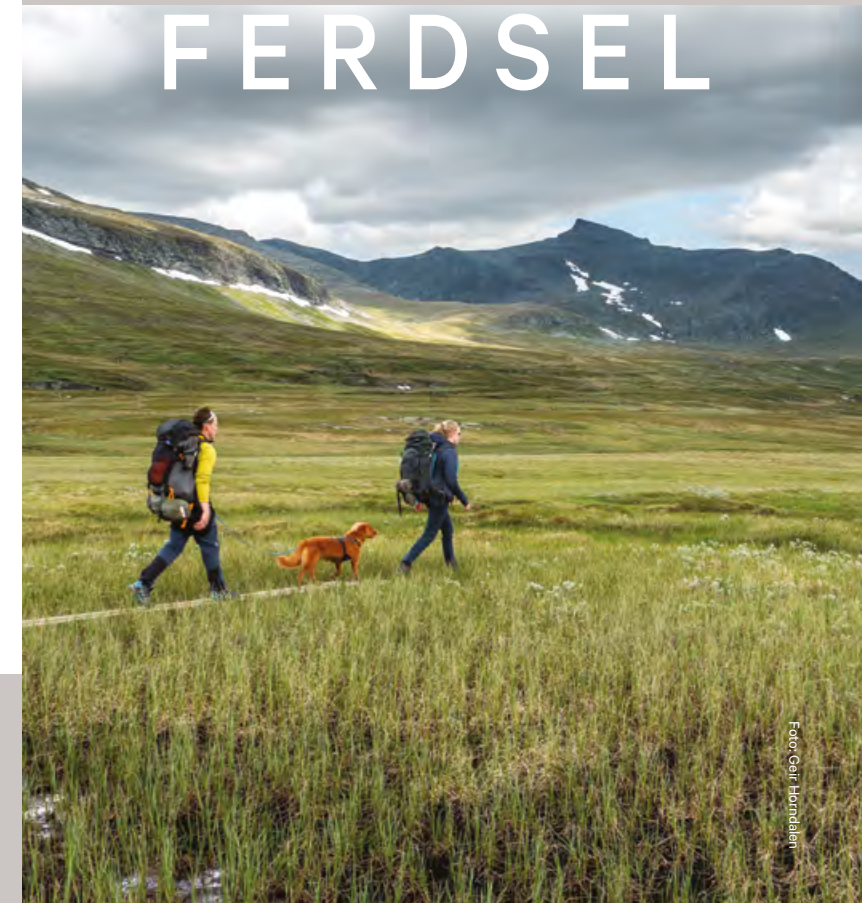


Verneområdestyret for Skardsfjella og Hyllingsdalen



Nasjonalparkstyret for Skarvan og Roldalen og Sylan

SPORLØS FERDSEL



Grafisk design: Studio 705 / Mærete Lien

Foto: Geir Hordalen



Foto: Carl Böhlin

Velkommen som gjest på naturens premisser

Er vi ikke heldige som har allemannsretten?

- Allemannsretten gir oss muligheter til å oppleve naturen og dele gode opplevelser med de vi er glad i.

Allemannsretten er også en pakt der vi forplikter oss til å ta vare på naturen. Naturen er under et historisk høyt press. Vi blir flere mennesker på jorda. Fjellene blir mindre, mens vi blir flere – vi har derfor et felles ansvar om å ta vare på naturen.

Når du ferdes i naturen plikter du å ikke etterlate mer enn ditt eget fotavtrykk.

- Det er det vi kaller sporløs ferdsel.

Følg merkede og tilrettelagte stier der det finnes, da skåner du naturen rundt.



Foto: May Hoasas



Foto: Brynhild J. Rømo

Turvett regler for sporløs ferdsel

Etterlat ingen spor

Uavhengig av om du er på dags- eller overnattingstur, kan spor være alt fra en ny bål plass, avhugde greiner på en gran, eller rett og slett søppel som dopapir, fiskesnøre, emballasje m.v. Sporløs ferdsel er å vise hensyn til naturen og andre som er på tur. Du må sørge for at du har de kunnskapene og ferdighetene som trengs for å ferdes sporløst.



Foto: AdobeStock



Foto: AdobeStock

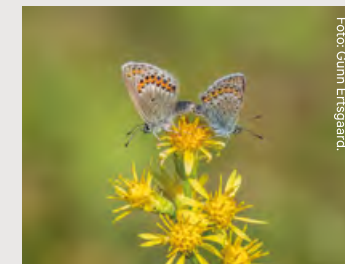


Foto: Gunn Ersgaard



Foto: Bård Øyvind Bredesen

Husk å holde hunden i bånd!

Pass på at hunden ikke forstyrrer dyr, fugler eller andre turgåere. Hundeposer skal alltid i restavfallet, uavhengig av hva posen er laget av.

Planlegg turen og vær godt forberedt

Studér kartet på forhånd og gjør deg kjent med hvor det finnes tilrettelagte stier, og hvor det kan være egnet å overnatte. Tenk over hva slags mat du pakker, - ha et bevisst forhold til emballasje.

Utstyr og klær som er egnet er viktig

Vær bevisst på hva klærne er laget av. Ull er faktisk gull! Det er også viktig at du tar vare på klærne og utstyret ditt, gjør det til en vane å reparere dersom noe blir ødelagt. Slik bidrar du til å forlenge levetida på utstyret og begrense det økologiske fotavtrykket ditt. Mange steder finnes utstyrsentraler hvor du kan låne eller leie. Her i området låner BUA ut mye bra utstyr.

Følg med på været

Sjekk værmelding i dagene før turen, ta med deg gode klær og riktig utstyr. Husk at været skifter raskt i fjellet.

Ta med søpla di hjem

Det finnes ingen unnskyldning for å la våtservietter, matpapir og plastposer bli igjen i naturen! Bruk en tom pose til å samle søpla i, og ta med etterlatt søppel også om du finner det.

Vi kaster ikke fra oss mat i fjellet. Det blir ikke det samme som å kompostere hjemme, og det tar lang tid å bryte ned matrester til fjells. Et appelsinskall kan for eksempel bruke opptil 2 år før det forsvinner. Dessuten kan de ville dyra venne seg til å finne mat nær stier og rasteplasser. Det kan bidra til at f.eks. rødreven trekker opp i fjellet og fortrenger fjellreven.

Hold deg til stien

Stiene er noen av de mest markante sporene vi etterlater oss. Når det likevel finnes tilrettelagte stier er det best at du følger disse og «sparer» naturen rundt.

Vi skiter ned naturen vår

Du liker sikkert heller ikke å trampe i andres avføring. Gå bort fra stien når du må på do. Husk å holde deg et stykke unna bekker og elver. Grav gjerne et hull, eller dekk til etter deg. Foretrekker du å bruke papir, venn deg til å ta med papiret hjem, uavhengig av hva du har «gjort». Finn et fast sted i sekken for do-posen. Alternativt kan du tenne på dopapiret, men ikke gjør det i tørre perioder med fare for lyng- og skogbrann!

Ta hensyn til både jordsmonn og myr, planter, dyr, fisk og fugl. Husk at dersom du ødelegger noe eller etterlater deg ting som ikke hører hjemme i naturen, kan det skade både planter, dyr og mennesker, på både kort og lang sikt.

Sporløs ferdsel handler om gode vaner både før, under og etter turen.

God tur!